

Brug af fodertilsætningsstoffet Bovaer i praksis

Mange kvægbrug har siden 1. oktober 2025 anvendt Bovaer i foderet for at opfylde det krav om brug af metanreducerende foder, der gælder for konventionelle malkekøer. Nogle landmænd har oplevet, at køer er blevet syge, efter de har taget stoffet i brug.

Det er afgørende, at de landmænd, der bruger Bovaer, er grundige, når de blander stoffet i foderrationen. Hvis der opleves syge dyr, er det væsentligt, at landmændene er opmærksomme på, at syge dyr på visse betingelser kan undtages fra kravet om brug af metanreducerende foder.

Hvis du som landmand oplever udfordringer i besætningen, så opfordrer Fødevarestyrelsen til, at du registrerer disse på LandbrugsInfo.

Brug af Bovaer i foderet

Det er vigtigt, at Bovaer opblandes korrekt og tilstrækkeligt i foderrationen for at undgå overdosering. De fleste landmænd køber mineralfoder tilsat Bovaer og blander mineralfoderet i foderrationen til køerne. Mineralfoderet er generelt optimeret til den enkelte bedrifts behov. Derfor er det afgørende, at producentens instruktioner følges nøje, herunder særligt at der ikke iblandes mere mineralfoder i rationen, end mærkningen tilsiger. Det er desuden afgørende, at Bovaer er jævnt opblandet i foderrationen, for at sikre effekten, samt at undgå overdosering af den enkelte ko, på grund af forskelle i indholdet af Bovaer i foderet. Hertil kommer, at det udstyr, der anvendes til blanding af foderrationen er korrekt indstillet, vedligeholdt og at blandevognen ikke overfyldes, da disse faktorer kan være afgørende for, om Bovaer opblandes korrekt. Desuden vil rækkefølgen af fodermidler og foderblandinger ligeledes påvirke effektiviteten af blandingen.

Undtagelsesmulighederne

Det er altid den besætningsansvarliges ansvar at sikre dyrenes velfærd. Det gælder altid – både når der fodres med Bovaer, og når der ikke gør. Den besætningsansvarlige har mulighed for at undtage køer fra fodring med Bovaer, hvis koen har en fodringsrelateret stofskiftelidelse, og den besætningsansvarlige vurderer, at fodring med Bovaer kan være med til at forværre en allerede eksisterende lidelse, eller kan være en medvirkende årsag til en lidelse, der er opstået efter påbegyndt fodring med Bovaer. I så fald skal den besætningsansvarlige som dokumentation udfærdige en tro- og loveerklæring.

Tro- og loveerklæringen skal angive, hvilken malkeko der er undtaget, samt hvilken periode malkekoen er undtaget. Der er ikke et formkrav til tro- og loveerklæringen for den enkelte besætning. De køer, der er undtaget, skal fremgå af erklæringen. Den besætningsansvarlige kan undtage alle de køer i besætningen, der vurderes være berørt af Bovaer-fodringen, også hvis det vurderes at være samtlige køer.

Tro- og loveerklæringen skal altid være retvisende og opdateret af hensyn til et evt. tilsynsbesøg.

En fodringsrelateret stofskiftelidelse er en lidelse, der ændrer kroppens omsætning af makronæringsstoffer, såsom proteiner, fedtstoffer og kulhydrater uhensigtsmæssigt. En lidelse kan være, eller kan i nogle tilfælde udvikle sig til at være, en sygdom.

Fodringsrelaterede stofskiftelidelser kan opstå, når unormale kemiske reaktioner i kroppen ændrer den normale stofskifteproces. Der kan forekomme fodringsrelaterede stofskiftelidelser, som den besætningsansvarlige selv kan korrigere ved f.eks. at give koen et ernæringsmæssigt tilskud. Ved alvorlig lidelse, eller hvis koen ikke hurtigt bedres, skal en dyrlæge straks tilkaldes. Kun en dyrlæge kan ordinere veterinære lægemidler til medicinsk behandling af en ko med fodringsrelaterede stofskiftelidelser. Det er, som altid, den besætningsansvarliges vurdering hvornår dyrlægen skal tilkaldes.

Fodringsrelaterede stofskiftelidelser kan bl.a. være leverbylder, fedtlever, mavedrejning, mælkefeber, klov-/lemmelidelser, men andre symptomer kan også være til stede.

Registrering af erfaringer

Landbrug og Fødevarer har iværksat en registrering af erfaringer i forbindelse med brug af Bovaer. På LandbrugsInfo kan landmænd, rådgivere eller dyrlæger melde ind til SEGES Innovation, hvad der ses i bedrifterne. På den måde sikres et overblik over de udfordringer, der konstateres på bedrifterne. SEGES Innovation vil behandle alle oplysninger fortroligt.

Fødevarestyrelsen opfordrer alle, der anvender Bovaer, til at bidrage til denne undersøgelse.